

INFORME NÚM. 03/2006 DEL PROJECTE DE DECRET.../2006, DE ... SOBRE MESURES PER FOMENTAR LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA EN LLENGÜES ESTRANGERES DELS ALUMNES DELS CENTRES SOSTINGUTS AMB FONTS PÚBLICS

1. FETS

El 28/02/06 va tenir entrada al CEIB la petició d'informe del conseller per al projecte de decret sobre mesures per fomentar la competència lingüística en llengües estrangeres dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics i ens va demanar la tramitació per via d'urgència.

En data 2/03/06 la secretaria del CEIB va remetre el projecte de decret als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi i en sol·licitud d'aportacions fins al 13/03/06.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de data 7/03/06 es va acordar que la comissió que ha d'estudiar el projecte de decret sigui la d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu. Així mateix es va acordar nomenar ponent al conseller Sr. Miquel Vives Madrigal.

Dins el període establert varen presentar aportacions i esmenes al projecte de decret els consellers i conselleres següents: Sr. Miguel A. Mansilla y Rodríguez, Sr. Edelmiro Fernández Otero(2), Sra. Catalina Esteva Jofre, Sr. Gabriel Caldentey Ramos, Sr. Miquel Oliver Trobat, i Sr. Amador Alzina Sans.

El 17/03/06 va tenir lloc la primera reunió de la Comissió d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu que va acordar sol·licitar al conseller ampliació de termini, informació sobre experiències, i fonamentació jurídica. El ponent va recollir opinions i manifestà que estudiava les esmenes i al·legacions per blocs de continguts o conceptes.

En la segona reunió de la Comissió duita a terme el 27/03/06, el ponent va comentar les argumentacions de les 7 aportacions rebudes per blocs de conceptes o continguts, i va comentar i llegir el contingut del projecte de decret amb el model proposat en aquest. Així mateix, va explicar i llegir l'estudi fet de les al·legacions, les estimacions que considerava, i la proposta de consens que posava a consideració de la Comissió.

Reunida per tercera vegada la Comissió el 10/04/06, per considerar l'esborrany del ponent, i la fonamentació jurídica i la relació del material enviat per la Conselleria en resposta a la demanda de la Comissió, es va intentar aproximar postures en torn a la proposta de consens presentada pel ponent. Aquest va recollir les matitzacions a aquesta proposta acceptada per tots els assistents excepte pel Sr. P.J. Mir Martorell, conseller en representació d'ANPE, el qual no havia participat en les reunions anteriors. La proposta i l'esborrany d'informe va ser aprovat per 12 vots a favor i 1 en contra per passar a tràmit de la Comissió Permanent.

En data 19/04/06 va tenir lloc la reunió de la Comissió Permanent la qual amb modificacions lleugeres de tipus formal va aprovar per unanimitat l'esborrany d'informe per elevar-lo a la consideració del Ple que es fixa per a dia 26/04/06.

2. CONTINGUT DEL PROJECTE DE DECRET

El projecte de Decret (PD) sobre mesures per fomentar la competència lingüística en llengües estrangeres dels alumnes sostinguts amb fons públics consta d'un preàmbul, vint-i-quatre articles disposats en tres capítols, quatre disposicions addicionals, una disposició derogatòria única i dues disposicions finals.

El preàmbul conté les bases en les quals es fonamenta el decret així com l'exposició de motius. Aquestes bases fan referència a la LOCE, LNL, el Decret 125/2000 d'ordenació general dels ensenyaments de l'EI, l'EP i l'ESO, el Decret 92/1997 (conegut popularment com a de Mínims), els decrets que aproven els reglaments orgànics dels centres d'EP i dels instituts d'ESO, el Decret

66/2001 que estableix el currículum de l'EI, el Decret 67/2001 que estableix el currículum de l'EP, el Decret 86/2001 que estableix el currículum d'ESO, la Resolució de la UE de 31 de març de 1995, el context social de mobilitat progressiva de la població en el marc europeu i la rellevància en el context social balear, de les directrius del Consell d'Europa en matèria d'ensenyament de llengües modernes, en el context d'integració de la societat balear en el marc comunitari i en l'exigència d'adquirir competència en llengua estrangera i millorar la competència comunicativa múltiple.

L'articulat ve distribuït del mode següent:

Capítol I. 1 article: **Objecte i àmbit d'aplicació.**

Capítol II. **Definició del Model** amb 12 articles que fan referència a requisits, previsions legal, sol·licitud e participació, iniciació de la sol·licitud, compromisos dels centres sol·licitants, convocatòria i selecció dels centres, centres seleccionats i implantació del programa, formació específica als mestres, fases de la formació, dotació de recursos i avaluació del programa.

Capítol III. **De l'ensenyament anticipat de la llengua estrangera** (articles 13-17) que fan referència a autorització per a l'anticipació de l'àrea de llengua estrangera, centres autoritzats d'acord amb aquest decret, centres autoritzats amb anterioritat a aquest decret, valoració de l'experiència, i segona llengua estrangera.

Capítol IV. **De les Seccions Europees** (articles 18-24) que fan referència a autorització, finalitat, condicions d'accés, nombre d'alumnes i seccions, períodes de reforç, acreditació de coneixements del professorat, i requisits per a l'autorització.

El model proposat en el PD ve definit per:

- caràcter voluntari per part dels centres.
- impartició de l'ensenyament en tres llengües vehiculars d'ensenyança-aprenentatge: català, castellà i llengua estrangera.
- Impartició fins a completar un terç en cada una de les llengües (màxim un terç).
- Àrees no lingüístiques:
 - 1/3 en català
 - 1/3 en castellà
 - 1/3 en llengua estrangera.
- Àrees lingüístiques impartides en la llengua de referència.

3. CONSIDERACIONS GENERALS

1ª. Tots els consellers i la consellera que presenten al·legacions es mostren favorables a l'augment de la competència lingüística en llengües estrangeres de l'alumnat de les Illes Balears.

2ª. No obstant això, es presenten al·legacions en el sentits generals següents:

- a) Una al·legació per incrementar encara més el percentatge d'ensenyament en llengua estrangera proposat en el projecte de decret presentada pel conseller Sr. Mansilla y Rodríguez.
- b) Cinc demanen la retirada o la no tramitació del projecte de decret. Estan presentades pels consellers i conselleres Sr. Fernández Otero(2), Sra. Esteva, Sr. Caldentey i Sr. Oliver Trobat.
- c) Presenta al·legacions sense demanar la retirada el conseller Sr. Alzina.

4. DESCRIPCIÓ SINTÈTICA DE LES AL·LEGACIONS PRESENTADES

1ª. Al·legació proposant augmentar l'horari d'anglès.

a) L'escrit del Sr. Mansilla, conseller en representació de la Conselleria, considera que un 30% d'hores d'anglès són poques, i que s'hauria d'augmentar l'horari d'anglès fins a un mínim del 40% de l'horari. Així mateix manifesta que els centres acollits a l'ordre que permet triar la llengua del primer ensenyament han de fer 3 h. d'anglès a 3 anys d'EI, 4 h. a 4 anys d'EI i 5 h. a 5 anys.

2ª. Al·legacions relacionades amb l'equitat, igualtat d'oportunitats i voluntarietat/optativitat de les mesures.

- a) L'escrit de la Sra. Esteva, consellera en representació de la COAPA-Balears manifesta que el projecte de decret (PD) no respecta el principi d'equitat que garanteix la igualtat d'oportunitats a tots els alumnes en base al preàmbul i a tot l'art. 1 de la Llei 10/2002, de Qualitat de l'Educació (LOCE).
- b) El conseller Sr. Oliver Trobat, representant de la UIB, manifesta que l'assumpció del principi d'igualtat d'oportunitats invocat a l'exposició de motius del PD obliga a triar entre 3 alternatives : emprendre les mesures envers la totalitat del centres suprimint la voluntarietat per evitar discriminació; promoure un programa experimental que servís a posteriori per generalitzar les accions de millora; o dissenyar un concurs d'innovació si no es proposà la generalització. Aquesta darrera alternativa es rebutjada per ell mateix per considerar-la contrària a l'equitat i la practicitat. Les altres alternatives vendrien condicionades per dades objectives del coneixement dels idiomes oficials i de la llengua estrangera; dades del professorat considerat idoni; dades sobre la competència lingüística i la emigració; dades sobre les implicacions curriculars.
- c) El Sr. Alzina, conseller en representació del Consell Insular de Menorca es manifesta també en contra de l'optativitat de les mesures invocant que contravé l'equitat i la igualtat d'oportunitat establertes com a principis de qualitat de l'educació en la LOCE.

3ª. Al·legacions relacionades amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears

- a) La Sra. Esteva manifesta que el PD es contrari a l'esperit de l'Estatut d'Autonomia.
- b) El Sr. Caldentey, conseller en representació de l'STEI-i, invoca l'article 3 de l'Estatut, l'article 10.21, i el 14 el qual encomana als poders públics la normalització lingüística de la llengua catalana a les IB.

4ª. Al·legacions basades en la Llei 3/1986, de 29 d'abril de Normalització Lingüística (LNL)

- a) La Sra. Esteva manifesta que el PD contravé els articles 1.2.b) puix que ha d'assegurar-se l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament; i l'art. 22 que fa referència a l'establiment dels mitjans necessaris per fer realitat l'ús normal de la llengua catalana com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres escolars.
- b) El Sr. Caldentey en el mateix sentit, considera que el PD és un atac a la normalització lingüística, invocant el preàmbul de la LNL (el català com a vehicle d'expressió ...) i els art. 1 i 22 (ús progressiu i llengua vehicular). Així mateix al·lega que per aconseguir l'establert a l'article 20 (utilització normal i correcte del català i del castellà al final del període d'escolaritat obligatòria), l'ensenyament en català no es pot rebaixar del 50% com a mínim.

5ª. Al·legacions relacionades amb el Decret 92/1997, de 4 d'abril que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris

- a) El conseller Sr. Fernández Otero, en representació de l'STEI-i, considera que la introducció d'un tercer idioma vehicular de l'ensenyament no farà més que afeblir les ja minses habilitats lingüístiques de l'alumnat; i que no hi ha comprovació empírica del compliment de la impartició d'un nombre d'hores d'ensenyament, al menys igual en català i en castellà. Alhora considera que el coneixement del dos idiomes oficials no està garantit.
- b) La Sra. Esteva manifesta que el PD contravé els articles 7,17 i 18 del Decret 92/1997 (el català com a llengua vehicular, mínim del 50% impartit en català, i àrees impartides obligatòriament en català (socials i naturals) per les quals només es contempla una excepció que té caràcter singular.
- c) El Sr. Caldentey es manifesta en contra de qualsevol normativa que vulgui rebaixar l'ensenyament en català del 50%.
- d) El Sr. Oliver Trobat indica que l'objecte del PD és introduir una variable curricular nova a l'àmbit lingüístic que és la variació de la dedicació horària, sense tenir en compte les altres variables que incideixen de les llengües als centres escolars.

Argumenta també que el PD en introduir només un tractament horari idèntic per a les tres llengües ignora els objectius i les capacitats a desenvolupar en una llengua estrangera no són

idèntics als de les llengües oficials perquè les funcions i els usos d'aquestes llengües no són similars, i al·lega que el tractament didàctic d'aquestes llengües ha de tenir unes especificitats concordants amb aquesta realitat i això inclou diferències quant a la dedicació horària.

Manifesta també que el PD ignora l'esforç que ha suposat el disseny de projectes lingüístics de centre (PLC) per arribar a un ensenyament bilingüe com a realitat positiva; i que no atén la implementació de programes d'ensenyament multilingüe amb garanties pedagògiques.

6ª. Al·legacions relacionades amb la resolució del Consell de la Unió Europea de 31 de març de 1995 i amb la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries.

- a) El Sr. Fernández Otero manifesta que si bé és cert que el Consell de la Unió Europea posa l'èmfasi en el desenvolupament i el perfeccionament de les competències lingüístiques, i reitera la conveniència d'oferir als alumnes la possibilitat d'aprendre dues llengües de la Unió Europea a més de les pròpies. Entén que la situació de l'ensenyament a les Illes Balears es troba encara molt lluny d'estar en condicions per dur-ho a terme.
- b) La Sra. Esteva manifesta que el PD és contrari a l'esperit de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries.
- c) El Sr. Caldentey indica que amb aquest PD, el Govern de les IB s'allunyaria del compromís adquirit per l'Estat Espanyol amb el Consell d'Europa; i emfatitza que entre els drets humans que ha de respectar un país ocupen un lloc de privilegi les llengües i les cultures minoritàries d'Estat, i que per això s'adoptà la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries. Diu també que l'Estat Espanyol es va comprometre a preveure una educació infantil, primària i secundària garantida en llengua catalana.

Assenyala també que el Comitè d'Experts considera que el model educatiu actual no assoleix el nivell exigint, i que s'ha d'oferir l'ensenyament principalment en català a les Illes Balears i que aquest no s'ha de limitar a la mitat del programa escolar.

- d) El conseller Sr. Oliver Trobat en relació a la resolució del Consell de la Unió Europea sobre la conveniència d'incrementar les competències lingüístiques en més d'una llengua de la UE a més de les oficials del país d'origen, també manifesta que s'ignora la resolució del Comitè d'experts de la UE de 21 de setembre de 2005 en relació a l'aplicació de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries que diu que especifica que a les IB, en el context dels compromisos contrets per Espanya, no s'assoleixen els objectius previstos per l'ensenyament del català. Emfatitza que per aquesta comissió, l'ensenyament bilingüe a les IB, no gaudeix encara d'un nivell de consolidació suficient.
- e) El conseller Sr. Alzina manifesta també que el PD no respecta la Carta Europea esmentada, i que el català com a llengua minoritària, necessita prioritzar-se com a llengua d'identitat.

7ª. Al·legacions en relació a la consideració de la Llengua catalana com a element de cohesió social.

- a) El conseller Sr. Caldentey argumenta que l'aprenentatge de la llengua catalana, pròpia de les IB, cohesionava la nostra societat perquè possibilita que totes les persones que no coneixen la llengua es pugin integrar dins la societat que les acull. En suport d'aquesta afirmació esmenta el contingut del preàmbul de la LNL quan fa referència a la llengua perquè torni a ser l'element cohesionador del geni illenc i ocupi el lloc que li correspon en qualitat de llengua pròpia de les IB.
- b) En el mateix sentit es manifesta el Sr. Fernández Otero que recalca que està en joc la cohesió social (la continuïtat de les societats actuals com a comunitats viables).

8ª. Al·legacions en relació a l'alumnat nouvingut i la immigració.

- a) El Sr. Caldentey indica que el PD està fet d'esquena a les persones immigrades, moltes de les quals procedeixen de zones on no es parla ni el castellà, ni el català, ni l'anglès i considera que aquestes podrien tenir moltes dificultats a l'hora d'integrar-se a centres on l'ensenyament es fa en tres llengües diferents. Diu que aquest PD té greus obstacles pedagògics que s'han de corregir.

- b) El Sr. Oliver trobat expressa que el PD no compta per res amb l'allau de població migratòria i que suposa un increment incontrolat del nombre d'alumnes que no dominen una o les dues llengües oficials.
- c) El Sr. Alzina troba que el PD no garanteix que els alumnes nouvinguts de parla no catalana puguin assolir un bon nivell de la nostra llengua amb la discriminació que aquest fet pot suposar.
- d) El Sr. Fernández Otero en referència a la immigració afirma que el català no es conegut suficientment per una bona part de l'alumnat, i que no es maneja amb soltesa per amples sectors dels escolars de menys de 16 anys.

9ª. Al·legacions en relació al professorat.

- a) El conseller Sr. Caldentey esmenta que no hi ha professorat suficientment preparat per impartir matèries en anglès i que no hi ha cap estudi de viabilitat que garanteixi que hi ha aquest professorat. Per altra banda indica que per gestionar l'aula en anglès s'han de dominar amb fluïdesa les habilitats lingüístiques necessàries.
- b) El conseller Sr. Oliver Trobat al·lega que no s'està en disposició de comptar amb el professorat adequat al sector públic i desconeix també les possibilitats al sector privat concertat. Així mateix recorda el sistema de proveïment de places que és diferent en el sector públic (accés per concurs de trasllats i criteri funcional) en relació al sector privat concertat.
- c) El conseller Sr. Alzina entén que s'hauria de començar per una bona formació de professionals, i aplicar mesures quan les condicions siguin idònies. Això implica un bon pla de formació de professorat i recursos. Així mateix diu que s'hauria d'aclarir si la formació es faria en temps lectiu o no, i precisar en què consistiria la segona fase de formació del professorat esmentada a l'articulat.
- d) El conseller Sr. Fernández Otero entén també que es necessiten tenir coneixements específics de la llengua estrangera per impartir ensenyament d'una matèria, així com que la formació del professorat és insuficient.

10ª. Al·legacions relacionades amb la titulació.

- a) El Sr. Caldentey demana que el professorat que hagi d'impartir l'ensenyament en llengua estrangera tenguí la titulació i/o l'habilitació establerta per a l'ensenyament d'una matèria en llengua estrangera (només hi ha unes instruccions per a les seccions europees).

11ª. Al·legacions sobre la manca de dades que condicionen la implantació.

- a) El conseller Sr. Oliver Trobat entén que són condicionants la manca de:
 - Dades objectives dels resultats, com a mínim, dels idiomes oficials, i de llengua estrangera.
 - Dades del professorat relacionades amb la idoneïtat.
 - Dades quantitatives de l'origen i competència lingüística de l'alumnat atesa la diversitat lingüística derivada de la immigració.
 - Informació sobre els recursos metodològics de l'ensenyament de les llengües.
 - Estudi de les implicacions normatives amb matèria curricular tant de l'ensenyament dels idiomes com de les àrees no lingüístiques.

Afegeix que no es presenta cap dada relacionada amb els processos d'adquisició de competència lingüística ni a EI ni a PC-EP; i que tampoc no es coneixen dades contrastades sobre la implantació de la llengua estrangera a EI i al PC-EP. (això és sobre l'anticipació), ni sobre experiències d'impartició d'àrees curriculars en un idioma estranger (seccions europees, agrupacions flexibles, desdoblaments...).

Així mateix argumenta que es pretén partir d'una afirmació de fiabilitat dubtosa que és la de considerar assolit el nombre d'hores d'ensenyament en català com a mínim igual a les de castellà, garantint el coneixement d'ambdues llengües oficials.

12ª. Al·legacions sobre la dotació de recursos.

- a) El Sr. Fernández Otero fa esment a què els recursos que tenen els centres estan enfora de fer possible un enfocament comunicatiu.
- b) El Sr. Oliver Trobat manifesta que el PD preveu un arbitri de recursos adreçats als centres que impliquen una modificació (redistribució) dels assignats a cada centre. No s'estableixen partides addicionals sinó adequació del pressupost. Entén que això comporta un desequilibri important.

13ª. Altres al·legacions .

- a) El Sr. Oliver Trobat pensa que el PD genera inseguretat perquè crea expectatives a les famílies que difícilment poden ser ateses i ocasionarà confusió a la comunitat educativa.
- b) La Sra. Esteva creu que el PD hauria de venir acompanyat d'una memòria econòmica i d'un pla d'aplicació sistemàtica.
- c) El Sr. Caldentey creu que el PD no pot funcionar bé sense consens. Manifesta acord amb l'ensenyament en llengua estrangera sempre que s'impulsi la normalització lingüística derivada de la LNL, i respectant el Decret 92/1997 (de mínims).
- d) El Sr. Oliver Trobat entén que fomentar les habilitats lingüístiques i la competència comunicativa en llengües estrangeres és positiu, però ha d'implicar a tots els centres docents i no discriminar en funció d'unes o altres mesures. Creu també que s'ha de tenir en compte l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres a fi d'establir mesures en funció de la realitat concreta.
- e) El Sr. Caldentey en relació a l'anticipació manifesta que ja es pot fer actualment. També que es poden mantenir les seccions europees, convenis amb instituts lingüístics d'altres països o l'especialització curricular.
- f) El Sr. Alzina pensa que pels centres d'EI i EP seria millor dur a terme el programa de seccions europees.
- g) El Sr. Fernández Otero creu que l'alumnat no està preparat per rebre ensenyament en llengua estrangera, que s'ha de reduir la ratio a 10/12 alumnes com a màxim i que la prioritat és primer el domini de les llengües oficials.

5. ESTUDI D'AL·LEGACIONS

Atesa la **manifestació favorable a l'augment de la competència lingüística en llengües estrangeres de tot l'alumnat de les IB per part de tots els consellers i conselleres**, sembla clar que s'ha d'anar introduint l'ensenyament en llengua estrangera, especialment d'aquelles que fan les funcions de **llengua pont** en l'àmbit internacional sobre tot de la UE. El problema és determinar en quina forma s'ha d'implementar aquest ensenyament en llengua estrangera de mode que **no afecti la normalitat convivencial de les dues llengües oficials**.

Estudiades les al·legacions presentades i descrites breument en l'apartat anterior **s'estima**:

1r. Que les mesures per fomentar la competència lingüística en llengües estrangeres han de constituir inicialment un **programa pilot** amb voluntat de generalització a tots els centres després d'un període mínim d'implantació.

2n.

- a) Que atès que la llengua catalana, juntament amb la castellana té caràcter d'idioma oficial (art 1. EAIB).
- b) Que atès que l'article 3 de l'Estatut estipula que les institucions de les IB "prendran les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crearan les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües".
- c) Que atès que la LNL va establir un model de bilingüisme integral o de conjunció lingüística (art. 1, 2, 20,22) que obliga a:

- garantir que els escolars de les IB, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.
 - fer realitat l'ús normal del català com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres escolars.
 - que la llengua catalana sigui emprada progressivament en tots els centres d'ensenyament.
 - garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua.
- d) Que un ensenyament que tracti de forma igual les llengües oficials podria afectar la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries ja que l'article 8 d'aquesta demana:
- preveure una educació pre-escolar (o una part substancial d'aquesta) impartida en les llengües regionals o minoritàries (art. 8.1.a).
 - preveure un ensenyament primari (o una part substancial d'aquest) impartit en les llengües regionals o minoritàries (art. 8.1.b).
 - preveure un ensenyament secundari (o una part substancial d'aquest) impartit en les llengües regionals o minoritàries (art. 8. 1.c.)
- e) En suma, que l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia del territori i de la cultura de les IB ha de ser objecte d'atenció prioritària al llarg de tota l'escolaritat infantil i obligatòria.

En virtut d'això es considera que **un model d'ensenyament en tres llengües d'ensenyament i d'aprenentatge de forma igual podria:**

- afectar els usos, les funcions i l'estatus de les llengües oficials que no són els mateixos que el d'una llengua estrangera.
- dificultar la igualtat plena de les llengües oficials.
- afectar l'ús normal del català com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament.
- afectar la progressivitat de l'ús de la llengua catalana en tots els centres d'ensenyament.

Conseqüentment es creu convenient modificar el PD de mode que no afecti l'estatus de les llengües oficials ni el procés de normalització lingüística de la llengua catalana. Es tractaria per tant **d'implementar l'ensenyança en llengua estrangera amb un tractament horari i didàctic d'acord amb els usos, les funcions i l'estatus de les llengües.**

3r. Que s'ha de tenir en compte que la llengua catalana és l'element cohesionador de la societat illenca i del geni illenc, i això obliga a que **la llengua d'integració de l'alumnat nouvingut a les IB sigui la pròpia del territori de les IB.** Per tant és necessari assegurar una bona coordinació entre les llengües d'origen i els aprenentatges lingüístics.

4t.

- a) Que per impartir l'ensenyament en una llengua estrangera, el professorat ha d'estar en possessió de la titulació o l'habilitació establerta a la legislació vigent. Aquesta titulació o habilitació ha de ser tant per a l'ensenyament de l'àrea, assignatura o matèria que s'ha d'ensenyar com a per a l'ensenyament de/en la llengua estrangera en la que s'hagi d'ensenyar.
- b) Així mateix, la idoneïtat entesa com a possibilitat d'ensenyar sense la titulació o habilitació, només ha de ser contemplada en casos excepcionals i sempre de forma temporal.

5è. Que s'ha d'instar a les Facultats i Escoles Universitàries de Formació del Professorat a incloure en els **plans de formació inicial del professorat** els continguts formatius i de sabers necessaris a fi de què les noves promocions de mestres i de professorat surtin preparades per impartir ensenyament en llengües estrangeres.

6è. Que s'ha d'instar als organismes encarregats de la formació en exercici del professorat a que dissenyi i duguin a terme un **Programa de Formació Permanent del Professorat** que tengui per

finalitat l'habilitació i l'expertització o capacitació en la llengua estrangera amb els continguts i el nombre d'hores suficient. Aquest programa de formació ha de tenir tant continguts cognoscitius lingüístics com metodològics i didàctics.

7è.

- a) Fer públic un estudi sobre el nombre d'àrees, assignatures i matèries impartides actualment en les llengües oficials.
- b) Dur a terme una avaluació sobre el grau de coneixement de les llengües oficials al final de l'escolaritat obligatòria.

8è. Dotar els centres dels recursos humans i materials necessaris per a dur a terme el programa, i generalitzar aquests recursos a tots els centres a mesura que la implantació es vagi estenent.

9è. Avaluació d'aprenentatges.

10è. Previsió de casos en què pot ser contraproductiu l'aprenentatge en tres llengües vehiculars:

- a n e e. (ex. hipoacusia)
- dificultats i alteracions de llenguatge
- dèficits d'aprenentatge
- alumnes nouvinguts

11è) Atenció especial a la metodologia d'ensenyament de la tercera llengua (de i en).

12è) Plantejament dels currículums de mode que recullin les estructures comunes a les llengües (currículum integrat).

13è) Recomanació de que l'àrea del Coneixement del Medi sigui impartida sempre en llengua catalana.

6. PROPOSTA

En base a les estimacions anteriors, amb voluntat de consens i de pacte, tant important per a la qualitat de l'educació, **es proposa reconsiderar el model d'ensenyament en tres llengües proposat en el PD per tal de modificar-lo d'acord amb els pressuposts següents:**

- Programa pilot amb caràcter inicial voluntari previ a un programa experimental o a la generalització a tots els centres. Aquest programa ha de concretar les fases i el termini que hagi de tenir.
- Implantació progressiva de l'ensenyament en llengua estrangera fins a un màxim del 20% del còmput horari total (L3).
- La resta del còmput horari total, en funció del principi d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió dels centres escolars, ha de ser fixat pel PEC i pel PLC en català i en castellà (L1 i L2) d'acord amb el Decret 92/1997, de 4 d'abril de 1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris.
- No obstant això, a fi de fer realitat l'ús normal del català com a vehicle usual, i el caràcter progressiu d'aquest ús, el mínim d'ensenyament en llengua catalana ha de ser el fixat en el Decret 92/1997 (L1).
- Les àrees lingüístiques han de ser impartides en la llengua de referència.
- Posar esment especial en què l'àrea de coneixement del medi sigui impartida en llengua catalana del mode en que està establert al Decret 92/1997, de 4 d'abril de 1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris.
- Possibilitat d'organitzar les mesures d'acord amb el principi d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió (desdoblaments, grups flexibles, petits grups, ús de les TIC, etc.)

- Requeriment de la titulació, l'habilitació o capacitació del professorat. S'han de regular el requisits per assolir la capacitació per a l'ensenyament en llengua estrangera. La idoneïtat només ha de poder ser autoritzada en casos excepcionals i sempre de forma temporal.
- Fer els tràmits adients a fi de què els plans de formació inicial del professorat incloguin els continguts necessaris perquè les noves promocions de mestres i de professorat surtin capacitades per impartir ensenyament en llengües estrangeres.
- Posar en marxa un Programa de Formació Permanent del Professorat adient amb el resultat del qual es pugui concedir l'habilitació o la capacitació per a l'ensenyament en llengua estrangera.
- Possibilitar l'intercanvi de professorat amb altres països.
- Possibilitar l'acompanyament del programa amb mesures de caràcter extraacadèmic (dibuixos animats subtitulats en llengua estrangera, pel·lícules subtitulades, etc.)
- Avaluació d'aprenentatges lingüístics.
- Evitar el risc de marginació que per alumnes amb necessitats educatives especials, amb dèficits d'aprenentatge o immigrants nous que no dominin les llengües oficials, pugui suposar l'aprenentatge simultani en tres llengües.
- Metodologia adient per a ensenyar en llengua estrangera a cada nivell, etapa i cicle.
- Dissenyar el currículum de mode que es tinguin en compte les estructures lingüístiques comunes entre les llengües (currículum integrat).

7. CONSIDERACIONS FINALS

El dia 26/04/06 va tenir lloc a Pollença la reunió del Ple del CEIB. En el transcurs de la sessió, el ponent va explicar el procés seguit per arribar a un informe de consens detallant el contingut del projecte de decret, les consideracions, l'estudi de les al·legacions i en especial la proposta de punts sobre els quals la Conselleria pugui reconsiderar el model d'ensenyament en tres llengües d'ensenyament i d'aprenentatge sobre el qual redactar el decret. Rebudes dues esmenes, la primera va ser retirada per la Sra. M. Mateu Gelabert i l'altra presentada per l'Associació Autònoma Educació i Gestió - Escola Catòlica de les Illes Balears i FERE-CECA-ECIB va ser defensada per la primera signant Sra. M. Monfort Miserachs en el sentit de què la proporció d'ensenyament en llengua estrangera està entre una cinquena i una tercera part del còmput horari. Sotmesa a votació l'esmena va tenir 15 vots a favor, 22 en contra i 2 en blanc per la qual cosa no queda incorporada a l'informe.

Presetat a la consideració del Ple del Consell Escolar de les Illes Balears en la sessió de dia 26 d'abril de 2006 i sotmès a votació **va ser aprovat per 36 vots a favor, 0 en contra i 4 abstencions** .

Vots a favor: 36
Vots en contra: 0
Vots en blanc: 4

En el mateix Ple anuncien vot particular, presentat en temps i forma, els quals s'adjunten a aquest Informe, les següents institucions:

Educació i Gestió-Escola Catòlica de les Illes Balears, Sra. Marta Monfort Miserachs i Fere-Ceca-Ecib, Srs. Miquel Balle Palou i Pascual Muñoz Cantos.

Palma a 26 d'abril de 2006

El Secretari

N. Josep M. Salom Sancho

El President

Joan Francesc Romero Valenzuela

HONORABLE SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA GOVERN DE LES ILLES BALEARS.

VOT PARTICULAR

QUE FORMULEN ELS CONSELLERS EN REPRESENTACIÓ DE LES ENTITATS EDUCACIÓ I GESTIÓ-ESCOLA CATÒLICA DE LES ILLES BALEARS, SRA. MARTA MONFORT MISERACHS I FERE-CECA-ECIB, SRS. MIQUEL BALLE PALOU I PASCUAL MUÑOZ CANTOS, AMB RELACIÓ A L'INFORME NÚM. 3/2006 SOBRE EL PROJECTE DE DECRET SOBRE MESURES PER FOMENTAR LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA EN LLENGÜES ESTRANGERES, PRESENTAT PEL SR. MIQUEL VIVES MADRIGAL.

1.- JUSTIFICACIÓ.

Els Consellers que subscriuen manifesten, en primer lloc, que la discrepància que els ha portat a emetre un vot d'abstenció en l'aprovació de l'informe ha d'esser interpretada, en tot cas, en sentit positiu, és a dir, amb la finalitat de millorar la redacció final de l'informe.

L'informe és sintètic i brillant, demostrant la capacitat del ponent de posar en comú elements de les diferents postures de partida.

L'informe va ser recolzat, cal destacar-ho, per les organitzacions que demanaven inicialment la retirada del projecte de Decret i també per altres consellers que proposaven incrementar encara més les hores de docència en llengües estrangeres respecte a les previstes en el projecte.

En definitiva, res hi ha que dir amb relació al diagnòstic de la situació i a les mesures que es proposen per a poder dur a terme l'increment de la competència lingüística en llengües estrangeres, amb respecte escrupolós i salvaguarda del procés de normalització lingüística de la llengua pròpia, la catalana.

El present vot particular només vol de posar de manifest que semblava més acurada i clara la redacció proposada per l'esmena que el plenari va desestimar, que la que finalment es va aprovar.

2.- REDACCIÓ QUE ES PROPOSAVA.

A preguntes del conseller Sr. Marc González, el ponent, Sr. Miquel Vives, va aclarir al plenari que el percentatge màxim del 20 per cent que es proposava com a límit horari de docència en llengua estrangera es referia únicament a les assignatures no lingüístiques, i que, per tant, aquest 20 per cent, s'havia de sumar a les hores de docència de l'assignatura de llengua estrangera. Aquesta lectura és, a més, la més lògica, donat que, si no fos així, i tenint en compte que en el darrer cicle d'Educació Primària l'assignatura de llengua estrangera ja ocupa als voltants d'un 13-14 per cent de l'horari, l'increment real seria només d'un 6 ó 7 per cent d'hores de docència en llengua estrangera, la qual cosa no justificaria l'esforç de promulgar una norma com la que es tracta d'aprovar per part del Govern.

No obstant això, els consellers sotasignats pensam que la redacció final que es va aprovar pot ésser objecte de lectures forçades en altre sentit, per la qual cosa entenem que és molt més clar el redactat alternatiu que proposava l'esmena presentada pels consellers de l'escola catòlica, que transcrivim a continuació.

Redacció alternativa als punts 2 i 3 de la proposta final de l'informe 3/2006:

"- Implantació progressiva de l'ensenyament en llengua estrangera fins assolir una proporció de entre una cinquena i una tercera part del còmput horari total.

- La resta del còmput horari total, en funció del principi d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió dels centres escolars, ha d'esser fixat pel PEC i pel PLC en català i castellà, d'acord amb la

normativa reguladora de l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les illes Balears, en els centres docents no universitaris."

Quant al primer paràgraf, la redacció de l'esmena no pretén distingir entre hores de matèries lingüístiques i no lingüístiques, i estableix clarament uns límits mínim -per davall del qual qualsevol mesura d'increment de docència en llengua estrangera no tendria cap sentit, seria merament simbòlica- i màxim -per damunt del qual s'està donant a una llengua estrangera més recolzament que a les llengües oficials.

Amb relació al segon paràgraf, el text original aprovat només fa referència al Decret 92/1997, oblidant que l'ensenyament de i en llengua catalana està regulat, també, per normes amb rang legal -Estatut d'Autonomia i Llei de Normalització Lingüística- i per altres reglaments que regulen aquestes qüestions de forma parcial, essent més lògica la remissió en bloc a tota la normativa que a un decret concret que, a més, podria ésser objecte de modificacions per part de qualsevol govern futur.

Palma, 27 d'abril de 2006.